

Vážený pan
prof. RNDr. Ing. Petr Štěpánek, CSc.
rektor
Vysoké učení technické v Brně
Antonínská 548/1
601 90 Brno
(IDS: **yb9j9by**)

Váš dopis ze dne / značky

25. dubna 2014 / 062/90111/14

15. května 2014 /067/90111/14

Číslo jednací

MSMT-14933/2014-2

Datum 19. května 2014

Počet listů : 10

věc: Odpověď na „Žádost o doporučení dalšího postupu“

Vážený pane rektore,

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále také „ministerstvo“) obdrželo dne 30. dubna 2014 Vaši žádost ze dne 25. dubna 2014 o „*metodickou pomoc, resp. doporučení dalšího postupu*“ – a to v souvislosti s komplikacemi při volbě kandidáta na funkci děkana Fakulty architektury Vysokého učení technického v Brně. Dále obdrželo e - mailem ze dne 15. května 2014 doplnění Vaší žádosti.

Sekce legislativy a práva ministerstva v dané věci sděluje:

I.

Ve svém dopise zmiňujete, že "na Fakultě architektury VUT v Brně (dále jen "FA") došlo k vnitřními předpisy FA neřešené situaci, kdy na zasedání Akademického senátu FA, na jehož programu byla volba kandidáta na jmenování děkanem, **nedošlo k jeho zvolení, resp. ani k zahájení samotné volby**. V průběhu zasedání **odstoupili hned čtyři členové Akademického senátu FA - zástupci akademických pracovníků. Zbývajících devět členů (čtyři akademičtí pracovníci a pět studentů) následně zasedání ukončilo se závěrem, že Akademický senát FA přestal být usnášenischopný a volbu proto nelze uskutečnit**. Akademickým senátem FA jmenovaná volební komise současně vydala usnesení o tom, že "volba nebyla úspěšná, neboť se Akademický senát FA stal neusnášenischopným".

Úvodem v dané souvislosti považujeme za vhodné především poznamenat, že - jak vyplývá z předložených podkladů - **v době mimořádného zasedání Akademického senátu Fakulty architektury Vysokého učení technického v Brně (dále také „FA VUT“), konaného dne 25. března 2014, byl tento orgán fakulty nepochybně plně usnášenischopný, neboť měl plný počet členů stanovený statutem fakulty (tj. 13 členů).**

"Volební a jednací řád Akademického senátu FA VUT" nestanoví, že by k zániku funkce člena Akademického senátu FA VUT docházelo např. již "okamžikem" doručení rezignace. Uvádí toliko, že "**V průběhu funkčního období členství v AS FA zaniká: a) písemnou rezignací člena AS FA**".

Pokud tedy 4 členové Akademického senátu FA VUT předali osobně vysoké škole svoji písemnou rezignaci na funkci člena akademického senátu v průběhu zasedání akademického senátu, tato **rezignace mohla nabýt**

tel. ústředna: +420 234 811 111

Podatelna pro veřejnost: Po - Pá 7:30 - 15:30

Elektronická podatelna: posta@msmt.cz

www.msmt.cz

právních účinků nejdříve* uplynutím daného kalendářního dne, tj. ve 24.00 hod. [Zaniká-li právo nebo povinnost v určitý den, zanikne (mj. dle § 601 odst. 1 nového občanského zákoníku, zachycujícího již užívanou zásadu) koncem tohoto dne, nevylučuje-li to povaha právního případu.]

* Důvodem, proč je užito slova "nejdříve", je skutečnost, že nelze zcela jednoznačně vyloučit, že by na členy akademického senátu fakulty (tj. členy voleného orgánu součásti veřejné vysoké školy) mělo být aplikováno ustanovení § 160 nového občanského zákoníku (dále také "NOZ"), podle kterého by příslušným čtyřem členům Akademického senátu FA VUT, kteří dne 25. března 2014 rezignovali, skončilo jejich funkční období až uplynutím dne 25. května 2014.

[V novém občanském zákoníku (zákon č. 89/2012 Sb.) je totiž zakotveno:

- v § 20 odst. 2, že "**Právnícké osoby veřejného práva** podléhají zákonům, podle nichž byly zřízeny; **ustanovení tohoto zákona se použijí jen tehdy, slučuje-li se to s právní povahou těchto osob.**",

- v § 152 odst. 1 a 2, že

"(1) Právnícká osoba si tvoří orgány o jednom členu (individuální) nebo o více členech (kolektivní).

(2) Fyzická osoba, která je členem orgánu právnícké osoby a která je do funkce volena, jmenována či jinak povolána (dále jen "člen voleného orgánu"), musí být plně svéprávná. To platí i pro zástupce právnícké osoby, která je sama členem voleného orgánu jiné právnícké osoby.",

- v § 160, že "**Odstoupí-li člen voleného orgánu**" (tj. **fyzická osoba, která je členem orgánu právnícké osoby a která je do funkce volena, jmenována či jinak povolána**) "**ze své funkce prohlášením došlým právnícké osobě, zaniká funkce uplynutím dvou měsíců od dojití prohlášení.**".]

Nový občanský zákoník má podpůrný dopad i na právnícké osoby veřejného práva, tj. i na veřejné vysoké školy. Pravidla stanovená v NOZ se na ně použijí, slučuje-li se to s jejich právní povahou a pokud nestanoví jinou úpravu zákon, podle něž byly zřízeny. (Nebo pokud nestanoví speciální úpravu jiný zákon.)

V daném případě je tedy relevantní, zda lze členy akademického senátu fakulty veřejné vysoké školy považovat za "členy orgánu právnícké osoby" nebo nikoliv a pokud ano, zda je použití ustanovení § 160 NOZ slučitelné s právní povahou veřejné vysoké školy.

Pokud jde o sekci legislativy a práva ministerstva, přikláníme se spíše k názoru vykládat ustanovení § 160 NOZ restriktivně a akademický senát fakulty nepovažovat za "orgán právnícké osoby" ve smyslu § 160 NOZ, přestože mj. orgány fakulty (tedy orgány součásti právnícké osoby) mají právo rozhodovat nebo jednat jménem veřejné vysoké školy ve věcech uvedených v § 24 zákona o vysokých školách.

Přikláníme se tedy k tomu akcentovat více skutečnost, že speciální zákon (zákon o vysokých školách) výslovně terminologicky rozlišuje "orgány veřejné vysoké školy" a "orgány fakulty".

A neaplikovat ani ustanovení § 10 odst. 1 NOZ (podle kterého "*Nelze-li právní případ rozhodnout na základě výslovného ustanovení, posoudí se podle ustanovení, které se týká právního případu co do obsahu a účelu posuzovanému právnímu případu nejbližšího.*").

(Nelze však předjímat, jaké stanovisko by k dané věci zaujal soud.)]

II.

Navíc je třeba poznamenat, že **akademický senát fakulty může být** dle našeho názoru **usnášeníschopný i v případě, že nemá předepsaný počet členů, stanovený příslušným vnitřním předpisem fakulty**. V dané věci lze uvést:

V zákoně č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, je v § 26 a 27 stanoveno:

"Akademický senát fakulty § 26

(1) Akademický senát fakulty **je jejím samosprávným zastupitelským akademickým orgánem. Má nejméně devět členů, z toho nejméně jednu třetinu a nejvýše jednu polovinu tvoří studenti.** Členy akademického senátu fakulty volí ze svých řad členové akademické obce fakulty. Volby jsou přímé, s tajným hlasováním. **Vnitřní předpis fakulty stanoví zejména počet členů akademického senátu,** způsob jejich volby a způsob volby předsedy akademického senátu, orgány akademického senátu a jejich ustavování a **důvody zániku členství v akademickém senátu** a případnou neslučitelnost členství v akademickém senátu s výkonem jiných funkcí.

(2) Členství v akademickém senátu je neslučitelné s funkcí rektora, prorektorů, děkanů a proděkanů.

(3) **Funkční období jednotlivých členů akademického senátu fakulty je nejvýše tříleté.** Je-li student zvolený do akademického senátu fakulty v průběhu svého funkčního období přijat do jiného, bezprostředně navazujícího studijního programu, může vnitřní předpis veřejné vysoké školy stanovit podmínky, za kterých jeho členství v akademickém senátu fakulty nezaniká. **Funkční období všech členů akademického senátu fakulty skončí, jestliže akademický senát po dobu šesti měsíců nekoná podle § 27.** Děkan nejpozději do 30 dnů vyhlásí nové volby.

(4) Zasedání akademického senátu fakulty jsou veřejně přístupná. Děkan nebo v jeho zastoupení proděkan má právo vystoupit na zasedání, kdykoliv o to požádá. Na žádost děkana je předseda akademického senátu povinen bezodkladně svolat mimořádné zasedání akademického senátu fakulty.

§ 27

(1) Akademický senát fakulty

- a) na návrh děkana rozhoduje o zřízení, sloučení, splnutí, rozdělení nebo zrušení fakultních pracovišť,
- b) na návrh děkana schvaluje návrh vnitřních předpisů fakulty a postupuje je ke schválení akademickému senátu vysoké školy,
- c) schvaluje rozdělení finančních prostředků fakulty předložené děkanem a kontroluje jejich využívání,
- d) schvaluje výroční zprávu o činnosti a výroční zprávu o hospodaření fakulty předloženou děkanem,
- e) schvaluje podmínky pro přijetí ke studiu ve studijních programech uskutečňovaných na fakultě,

f) *schvaluje návrh děkana na jmenování a odvolání členů vědecké rady fakulty a disciplinární komise fakulty,*

g) *usnází se o návrhu na jmenování děkana, popřípadě navrhuje jeho odvolání z funkce,*

h) *na návrh děkana schvaluje dlouhodobý záměr vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové a inovační, umělecké nebo další tvůrčí činnosti fakulty vypracovaný v souladu s dlouhodobým záměrem veřejné vysoké školy po projednání ve vědecké radě fakulty.*

(2) *Akademický senát fakulty se vyjadřuje zejména*

a) *k návrhům studijních programů uskutečňovaných na fakultě,*

b) *k záměru děkana jmenovat nebo odvolat proděkany.*

(3) O návrzích zejména podle odstavce 1 písm. g) se akademický senát fakulty usnází tajným hlasováním. Návrh na jmenování děkana je přijat, jestliže se pro něj vyslovila nadpoloviční většina všech členů akademického senátu fakulty; návrh na jeho odvolání je přijat, jestliže se pro něj vyslovily nejméně tři pětiny všech členů akademického senátu.

Podle § 33 odst. 2 zákona o vysokých školách k vnitřním předpisům fakulty patří mj. „statut fakulty“ a „volební a jednací řád akademického senátu fakulty“.

V § 6 odst. 1 písm. j) zákona o vysokých školách je uvedeno, že **do samosprávné působnosti** veřejné vysoké školy patří „**ustavování samosprávných akademických orgánů vysoké školy, pokud tento zákon nestanoví jinak**“.

V § 24 odst. 1 zákona o vysokých školách je uvedeno, že orgány fakulty mají právo rozhodovat nebo jednat jménem veřejné vysoké školy ve věcech mj. „**ustavování samosprávných akademických orgánů fakulty**“.

V § 6 zákona o vysokých školách je dále stanoveno v odstavci 2, že „**Organizaci a činnost veřejné vysoké školy, jakož i postavení členů akademické obce upravují její vnitřní předpisy.**“ A v odstavci 3, že „**Státní orgány mohou zasahovat do činnosti veřejné vysoké školy jen na základě a v mezích zákona a způsobem zákonem stanoveným.**“ [- přičemž např. v § 37 a 38 zákona jsou upraveny výzvy ke zjednání nápravy a možnost omezit či odejmout výkon působnosti orgánů veřejné vysoké školy nebo její součástí].

Ve Statutu FA VUT je v článku 12 stanoveno:

"Článek 12
Akademický senát FA

1) Členství v Akademickém senátu FA (dále jen „AS FA“) je nezastupitelné. Slib člena AS FA je uveden v příloze č. 3, tohoto statutu.

2) AS FA se skládá ze zástupců akademických pracovníků a studentů FA.

3) Členství v AS FA je neslučitelné s funkcí rektora a prorektorů VUT, děkana a proděkanů a tajemníka FA.

4) **Počet členů AS FA je 13 (třináct), z toho 8 (osm) akademických pracovníků a 5 (pět) studentů.**

5) Funkční období AS FA je tříleté, počíná dnem jeho ustavujícího zasedání.

6) Funkční období člena AS FA počíná dnem ustavujícího zasedání AS FA, do něhož byl zvolen a končí dnem ukončení funkčního období tohoto AS FA. V případě náhradníka nebo člena zvoleného v doplňovacích volbách počíná jeho funkční období dnem zasedání AS FA, na kterém se ujal své funkce a končí dnem ukončení funkčního období tohoto AS FA.

7) **V průběhu funkčního období členství v AS FA zaniká:**

a) **písemnou rezignací člena AS FA,**

b) ztrátou členství v akademické obci FA,

c) nástupem do funkce neslučitelné s členstvím v AS FA.

8) Ustanovení odstavce 7 písmeno b) se nevztahuje na člena AS FA, který byl zvolen z řad studentů a v důsledku řádného ukončení studia v jednom nebo více studijních programech, k němuž došlo v průběhu jeho funkčního období, není studentem žádného ze studijních programů uskutečňovaných na FA, pokud nejpozději v den, kdy řádně ukončí poslední z nich, podá písemnou nebo elektronickou přihlášku ke studiu v dalším studijním programu uskutečňovaném na FA.

Této osobě zaniká členství v AS FA:

a) dnem, kdy nabylo právní moci rozhodnutí o jejím nepřijetí ke studiu v dalším studijním programu,

b) dnem následujícím po dni, ve kterém marně uplynula lhůta stanovená pro její zápis do studia v dalším studijním programu,

c) stala-li se studentem dalšího studijního programu, dnem uplynutí funkčního období člena AS FA, případně z jiného důvodu zániku členství uvedeného v odstavci 7.

9) Výjimka stanovená v odstavci 8 může být na téhož člena AS FA užita opakovaně.

10) Na uvolněné místo člena AS FA nastupuje náhradník a není-li náhradník, pak nový člen zvolený v doplňovacích volbách.

11) Způsob volby členů, organizační strukturu, způsob ustavení orgánů a pravidla jednání AS FA upravuje Volební a jednací řád AS FA.

12) Pravomoci AS FA vyplývají z § 27, zákona.

13) Činnost AS FA zabezpečuje administrativně a materiálně děkanát FA.

14) Děkan a tajemník FA jsou povinni poskytnout AS FA dostupné informace potřebné pro jeho činnost."

Ve **Volebním a jednacím řádu Akademického senátu FA VUT** je v článku 15 uvedeno:

"Článek 15

Usnášení

(1) AS FA je **schopen se usnášet**, jestliže je **na zasedání přítomna nadpoloviční většina jeho členů, z toho nejméně 2 studenti**.

(2) AS FA se usnáší hlasováním. Hlasování je zpravidla veřejné. Tajným hlasováním se AS FA usnáší:

a) je-li tajné hlasování určeno zákonem, Statutem FA nebo tímto řádem,

b) požádá-li o tajné hlasování nejméně jedna třetina členů AS FA.

(3) Není-li zákonem, Statutem FA nebo tímto řádem stanoveno jinak, je usnesení AS FA platné, hlasuje-li pro ně nadpoloviční většina přítomných členů AS FA.

(4) O návrhu na jmenování děkana se AS FA usnází volbou, která se řídí zvláštním volebním řádem; ten je přílohou tohoto řádu.

(5) Usnesení k zásadním záležitostem, zejména těm, které jsou uvedeny v § 27 odst. 1 písm. a) a ž f) a písm. h) a odst. 2 zákona o vysokých školách a jim obdobným, může AS FA přijmout pouze na základě písemného návrhu, po uplynutí předkládací lhůty, platné pro tento návrh (čl. 18 odst. 4) a po jednání o návrhu alespoň na jednom AS FA před zasedáním, na kterém bude k návrhu přijato konečné usnesení. Požadavek předjednání na jednom zasedání AS FA se vztahuje i na zásadní změny a doplňky předloženého návrhu, k nimž došlo v průběhu předkládací lhůty.

(6) Usnesení k ostatním záležitostem, jež nejsou uvedeny v odst. 6, může AS FA přijmout:

a) bezprostředně po jejich předložení, pokud jsou současně poskytnuty všechny informace potřebné k rozhodnutí,

b) po uplynutí předkládací lhůty podle čl. 18 odst. 4.

(7) Postup podle odst. 6 písm. b) se uplatní vždy, když o to požádá alespoň jedna třetina členů AS FA."

Z výše citovaných ustanovení zákona o vysokých školách vyplývá:

Problematika platnosti hlasování akademického senátu fakulty v případě, že po ustavení akademického senátu fakulty z důvodu zániku mandátů poklesne celkový počet členů senátu např. pod zákonem stanovené minimum, či pod předepsaný počet stanovený vnitřním předpisem, není v zákoně o vysokých školách výslovně řešena.

Přičemž při řešení dané problematiky dle našeho názoru nelze zaujmout jednoznačné stanovisko a nelze předjímat, jaký právní názor by zaujal v dané věci soud.

[Pokud jde o právní teorii a praxi a judikaturu řešící případy, kdy poklesne zákonem stanovený počet členů kolektivního voleného či jmenovaného orgánu, sekce legislativy a práva ministerstva se obeznámila mj. s komentářem Zdeňka Koudelky ze dne 31.12.2002 k § 87 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (týkajícím se situace, kdy se fakticky sníží počet členů zastupitelstva obce), s důvodovou zprávou k návrhu zákona o obcích, jenž byl přijat jako zákon č. 128/2000 Sb., s rozsudkem Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 21 Cdo 1367/2005 ze dne 13.12.2005 (který se týkal platnosti volby starosty obce (města) zastupitelstvem, jehož počet členů je nižší, než stanoví § 28 zákona č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení)), s usnesením Ústavního soudu ČR sp. zn. Pl. ÚS 15/04 - 1 ze dne 23.3.2004 (jímž byla pro pokles počtu soudců Ústavního soudu ČR přerušena všechna plenární řízení) či s komentářem Prof. Václava Pavlíčka ze dne 31.3.1994 k čl. 39 Ústavy ČR (týkajícím se přijímání usnesení komorami Parlamentu). I zmíněné texty však naznačují existenci různých právních názorů.]

Pokud jde o právní názor sekce legislativy a práva ministerstva, přikláníme se ke stanovisku, že **Akademický senát FA VUT, který měl zřejmě v době od 26. března 2014 9 členů, byl schopen platně vykonávat všechny jednotlivé působnosti, svěřené mu zákonem o vysokých školách a Volebním a jednacím řádem Akademického senátu FA VUT**, pokud by byl v tom kterém případě mj. usnásenischopný a usnesení by bylo přijato (nebo volba provedena či návrh vznesen) potřebným počtem hlasů.

tel. ústředna: +420 234 811 111

Podatelna pro veřejnost: Po - Pá 7:30 - 15:30

Elektronická podatelna: posta@msmt.cz

www.msmt.cz

Toto stanovisko opíráme o následující důvody, resp. úvahy:

Zákon o vysokých školách stanoví minimální počet členů akademického senátu fakulty (tj. 9 členů), přičemž ponechává na úpravě, jež má být obsažena ve vnitřním předpisu fakulty, aby stanovila mj. konkrétní počet členů senátu, způsob jejich volby či důvody zániku členství v senátu. *(Přičemž výkon pravomocí akademického senátu fakulty přitom v plném rozsahu náleží dle zákona o vysokých školách do samosprávné působnosti vysoké školy, resp. fakulty.)*

To znamená, že samotná úprava obsažená v zákoně o vysokých školách umožňuje, aby fakticky nastala např. situace, že vnitřní předpis fakulty stanoví, že její akademický senát má mít např. právě 9 členů, a že po ustavení akademického senátu dojde u některého člena (či některých členů) k předčasnému skončení jejich funkce a že do zvolení (či uplatnění mandátu) nového člena (nových členů) bude mít akademický senát nižší počet členů, než je zákonem stanovený minimální počet, aniž by zákon s takovou situací (resp. se zánikem mandátu jednotlivého člena akademického senátu) ex lege spojoval např. zánik akademického senátu fakulty jako celku či ztrátu mandátu u všech ostatních členů senátu nebo pozastavení práva vykonávat rozhodovací pravomoci akademickým senátem či nějaké jiné právní důsledky pro akademický senát jako kolektivní orgán. (Obdobně to platí pro poměr počtu studentů a akademických pracovníků zvolených do akademického senátu fakulty.)

Ani takováto situace proto dle našeho názoru sama o sobě nemá na platnost výkonu působností akademického senátu vliv.

Relevantní dle našeho názoru je toliko skutečnost, zda v tom kterém případě jsou dodrženy zákonem o vysokých školách a vnitřním předpisem fakulty stanovené podmínky pro usnášení schopnost senátu a pro přijetí usnesení senátem (nebo pro možnost senátu vznášet návrhy, přijímat rozhodnutí volbou a pro platnost volby).

Jak vyplývá ze zákona o vysokých školách, ze Statutu Akademického senátu FA VUT a z Volebního a jednacího řádu Akademického senátu FA VUT, **k tomu, aby Akademický senát FA VUT mohl na svém zasedání vykonávat svou zákonem o vysokých školách stanovenou působnost, je třeba přítomnost nadpoloviční většiny členů akademického senátu FA VUT (z toho nejméně dvou studentů).**

K platnosti usnesení se pak podle okolností vyžadují hlasy **nadpoloviční většiny přítomných členů Akademického senátu FA VUT**, anebo **nadpoloviční většiny členů Akademického senátu FA VUT**; jde-li o navrzení kandidáta na funkci děkana, vyžadují se hlasy **nadpoloviční většiny všech členů Akademického senátu FA VUT**, a jde-li o návrh na jeho odvolání, vyžaduje se, aby se pro něj vyslovily nejméně tři pětiny všech členů akademického senátu.

To znamená, že **Akademický senát FA VUT by byl býval schopen usnést se platně na návrhu kandidáta na nového děkana i tehdy, pokud by senát měl právě obsazených jen 9 míst (a z toho by 5 patřilo studentům).**

Minimální počet členů, jejichž přítomnost je nezbytná pro usnášení schopnost senátu, jakož i minimální počet členů, jejichž souhlas je potřebný pro přijetí usnesení (či pro přijetí rozhodnutí volbou nebo k podání nějakého návrhu), není (až na minimální počet přítomných studentů) vyjádřen v zákoně nebo ve Volebním a jednacím řádu Akademického senátu FA VUT konkrétními čísly, ale je formulován jako určitá část (či zlomek) z celku, jímž jsou „*všichni členové senátu*“ nebo „*členové senátu*“.

Příčemž není výslovně stanoveno, co se pojmem „všichni členové senátu“ a „členové senátu“ má rozumět. Zda počet členů stanovený na základě zákonného zmocnění ve vnitřním předpisu (tj. v daném případě „13 členů“) nebo počet členů s platným mandátem – tj. počet skutečně obsazených míst (tj. např. „9 členů“).

Pokud jde o sekci legislativy a práva ministerstva, přikláníme se k názoru, že **obecně** se pojmem „**všichni členové**“ užitým v § 26 odst. 3 zákona o vysokých školách nebo ve vnitřním předpisu fakulty má rozumět nikoliv počet členů senátu určený vnitřním předpisem fakulty, ale skutečný počet členů vykonávajících funkci člena senátu (tj. právě působících ve funkci člena senátu), neboť pokud místo člena senátu není obsazeno, není možno v dané chvíli hovořit o členovi, což je konkrétní fyzická osoba.

[Příčemž nicméně upozorňujeme, že jak lze usuzovat z výše zmíněného rozsudku Nejvyššího soudu ČR, soud by na tuto záležitost mohl mít jiný názor a „všemi členy akademického senátu“ rozumět vnitřním předpisem stanovený počet členů (a kvóra potřebná pro platnost usnesení či voleb realizovaných senátem počítat z tohoto počtu).]

Je však třeba přihlídnout i k tomu, jak tuto otázku v rámci své samosprávné působnosti upravila sama dotčená veřejná vysoká škola, resp. fakulta.

Zde pak docházíme k názoru, že pokud jde o hlasování **Akademického senátu FA VUT, je ve Volebním a jednacím řádu Akademického senátu FA VUT užíváno v různých případech pojmu "členové senátu" i "všichni členové senátu" a tyto pojmy by tedy zřejmě měly být obsahově rozlišeny. To jest, tam kde se hovoří o "všech členech senátu", má se tím zřejmě rozumět celkový počet členů Akademického senátu FA VUT určený (na základě zmocnění obsaženého v § 26 odst. 1 zákona o vysokých školách) vnitřním předpisem této fakulty (ustanovením čl. 12 odst. 4 Statutu FA VUT) – tj. „13 členů“.**

A kde se užívá odlišné dikce "členové senátu", rozumí se tím členové akademického senátu právě ve své funkci působící (tj. např. dne 26. března 2014 devět členů senátu).

[To znamená, že **Akademický senát FA VUT, který měl počínaje dnem 26. března 2014 obsazeno 9 míst**, byl podle čl. 15 odst. 1 Volebního a jednacího řádu Akademického senátu FA VUT **obecně usnášeníschopný, pokud bylo na zasedání přítomno alespoň 5 jeho členů a pokud nejméně 2 z nich byli studenti.**

Příčemž k přijetí usnesení by obecně postačoval souhlas tří členů akademického senátu.

A **k přijetí návrhu na kandidáta na jmenování děkana** by se pak vyžadoval **souhlas alespoň sedmi členů Akademického senátu FA VUT.**

A i pokud by se z důvodu větší právní jistoty a opatrnosti přistoupilo - což by zřejmě bylo vhodnější - k rigidnějšímu výkladu, při kterém by se i pojem "členové senátu" interpretoval jako 13 členů [v důsledku čehož by pro usnášeníschopnost byla obecně třeba přítomnost alespoň sedmi členů senátu (z toho alespoň dvou studentů)], i v takovém případě by usnášeníschopnost Akademického senátu FA VUT v době, kdy měl pouze 9 členů, nebyla nikterak vyloučena.

Výše uvedené spekulace jsou nicméně irelevantní, neboť - jak je již zmíněno - v průběhu celého dne 25. března 2014 (až do jeho skončení) měl Akademický senát FA VUT dle našeho názoru plný počet členů (tj. 13).

III.

Pokud jde o další postup fakulty (za situace, kdy Akademický senát FA VUT v den 25. března 2014, kdy se měl usnést o návrhu kandidáta na jmenování děkanem, nerealizoval ani jedno kolo hlasování), domníváme se - při absenci speciální úpravy této situace ve vnitřním předpisu fakulty - že **nejméně sporným postupem bylo zřejmě zvolené řešení** - to jest fakticky aplikace článku 7 odst. 4 přílohy Volebního a jednacího řádu Akademického senátu FA VUT per analogiam (jako nejbližšího, nejpodobnějšího případu) a **vyhlášení nových voleb**.

Domníváme se totiž, že stanovení „termínu volby“ je obligatorní náležitostí, bez které nelze volbu platně realizovat, a která příslušnou volbu svým způsobem nezaměnitelně identifikuje (resp. je nedílnou součástí její identifikace).

Přičemž pokud by došlo toliko k "posunutí termínu" zmařené volby, došlo by k závažnému porušení dalších ustanovení Volebního a jednacího řádu Akademického senátu FA VUT [zmínit je možno např. skutečnost, že volební komise, jakkoliv pochybila, tak její činnost předáním protokolu (usnesení) zřejmě již skončila a nemůže tedy již v dané věci procesně konat] či principů právního státu.

Pouhé posunutí termínu by znamenalo podle následného reálného postupu buď nepřipustnou duplicitu určitých procesních jednání, která se uskutečnila již v původním procesu (např. ohledně předání kandidátní listiny nejpozději 7 dnů před stanoveným datem voleb), anebo by se procesy neopakovaly, pak by ale zase došlo mj. k nepřipustné diskriminaci potencionálních uchazečů o post kandidáta na děkana, resp. k diskriminaci členů akademické obce fakulty, kteří by hodlali podat návrh kandidáta na jmenování děkanem, avšak nebylo by jim to umožněno, apod.

Právně nejčistším řešením je tedy dle našeho názoru vyhlášení nové volby.

IV.

Pokud jde o dotaz na možný "**zásah rektora do vyhlášené volby**", je možno upozornit, že obecným nástrojem takového zásahu by mohlo být uplatnění ustanovení § 9 odst. 1 písm. j) zákona o vysokých školách (podle kterého akademický senát veřejné vysoké školy "na návrh rektora zruší vnitřní předpis, rozhodnutí nebo jiný úkon orgánu součásti veřejné vysoké školy anebo pozastaví jeho účinnost, pokud je tento vnitřní předpis, rozhodnutí nebo úkon v rozporu se zvláštními předpisy nebo vnitřními předpisy veřejné vysoké školy").

V daném případě by však takový postup zřejmě neměl dostatečnou právní oporu a ani by nemohl dostatečně účinným způsobem napomoci k právně bezvadnému a nezpochybnitelnému řešení předmětné, velice komplikované právní situace.

V.

Pokud jde pak o zmiňovanou "**překážku litispendence**", domníváme se, že o této by zřejmě bylo na místě spekulovat až v případě, že by došlo k podání návrhu akademického senátu fakulty na jmenování příslušného kandidáta děkanem. (Což by bylo možno nejspíše kvalifikovat jako podání podnětu k zahájení správního řízení rektorem z moci úřední.)

Fázi předcházející tomuto předložení návrhu (proces usnášení se, formou „volby“, na návrhu kandidáta na děkana) dle našeho názoru nelze podrobit ustanovení § 48 správního řádu o správním řízení.

[A i pokud by tomu tak nebylo, bylo by na "řízení" o návrzích na zvolení určité osoby kandidátem na rektora, resp. o žádostech o přijetí usnesení senátu, jímž by byla ta která osoba navržena na jmenování děkanem, zřejmě třeba pohlížet nejspíše jako na řízení již skončená - zastavená z procesních důvodů.]

Závěrem nezbyvá než zopakovat, že vzhledem k velké různorodosti právních názorů (*jakož i vzhledem k nedostatku aplikační praxe ohledně nového občanského zákoníku*) nelze předjímat, jaké stanovisko by ke shora zmiňovaným právním otázkám zaujal soud.

S pozdravem

Mgr. Pavla Katzová

vrchní ředitelka sekce legislativy a práva
Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy